

MÁY Ý KIẾN VỀ ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY VÀ HỌC CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TRONG CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC HIỆN NAY

*A FEW COMMENTS ON INNOVATIVE METHODS, IMPROVING THE QUALITY
OF TEACHING AND LEARNING IN THE SUBJECTS OF POLITICAL THEORY
IN UNIVERSITIES TODAY*

NGÔ BÀ KHIÊM^{**} và ĐỒ THỊ THƠM^{***}

TÓM TẮT: Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng tiếp tục khẳng định "Giáo dục là quốc sách hàng đầu". Phương hướng phát triển của ngành giáo dục trong thời gian tới là "chuyển mạnh quá trình giáo dục chủ yếu từ trang bị kiến thức sang phát triển toàn diện năng lực và phẩm chất người học" [1, tr.114]. Điều đó đòi hỏi sự thay đổi toàn diện của ngành giáo dục trong đó có sự thay đổi việc dạy và học các môn Lý luận chính trị trong các trường đại học nhằm đáp ứng yêu cầu nâng cao chất lượng giáo dục ý thức chính trị cho sinh viên các trường đại học trong tình hình mới.

Từ khóa: đổi mới phương pháp; chất lượng dạy học; trường đại học; môn Lý luận chính trị.

ABSTRACT: Congress th National XII of the Party continues to affirm "Education is a top national policy" The development of the education sector in the coming period is "moving up the process of education mainly equipped knowledge to develop a comprehensive capacity and quality of learners' [1]. That requires a comprehensive overhaul of the education sector, including changes to teaching and learning in the subjects of political theory in universities in order to meet the requirements of raising the quality of education of the political students of universities in the new situation.

Key words: innovative methods; teaching quality; University; political theory courses.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Giáo dục lý luận chính trị có vai trò quan trọng trong sự nghiệp giáo dục của nước nhà. Trong bối cảnh đất nước đang trong quá trình đẩy mạnh công nghiệp hoá, hiện đại hoá và hội nhập quốc tế, nâng cao chất lượng công tác giáo dục lý luận chính trị có ý nghĩa quan trọng góp phần nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, bồi dưỡng

nhân tài, tạo ra thể hệ cách mạng "vừa hồng, vừa chuyên" theo lời dạy của Hồ Chí Minh lúc sinh thời. Các trường đại học là học nơi đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao phục vụ quá trình xây dựng và phát triển đất nước. Vấn đề giáo dục chính trị tư tưởng cho sinh viên nói chung và việc giảng dạy bộ môn Lý luận chính trị hiện

^{**} TS. Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh, khiemnb@hcmue.edu.vn

^{***} ThS. Trường Cao đẳng Lý Tự Trọng, doothithom@icloud.com, Mã số TCKH18-25-2019

này cần có sự thay đổi nhằm đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của thực tiễn.

2. NỘI DUNG

Trong điều kiện hiện nay, để đảm bảo thực hiện tốt công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho sinh viên theo chủ trương của Đảng thì việc nâng cao chất lượng giảng dạy các môn lý luận chính trị là việc làm cần thiết. Đặc biệt đối với các trường đại học, nâng cao chất lượng giảng dạy, học tập các môn Lý luận chính trị đảm bảo cho nguồn nhân lực trong tương lai có bản lĩnh chính trị vững vàng sẵn sàng cống hiến cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, vì một nước Việt Nam xã hội chủ nghĩa “Dân giàu, nước mạnh, xã hội dân chủ, công bằng, văn minh”.

Trong quá trình lãnh đạo sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, Đảng đã dành sự quan tâm lớn đến công tác giáo dục lý luận chính trị. Nghị quyết Trung ương 5 (khóa IX) nhấn mạnh: “*Nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác tuyên truyền, giáo dục lý luận chính trị, tạo sự thống nhất cao hơn nữa trong Đảng, sự đồng thuận trong nhân dân*” [2]. Văn kiện Đại hội X của Đảng chỉ rõ cần: “*Đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác giảng dạy và học tập lý luận*” [3, tr.285]. Khẳng định sự cần thiết phải đổi mới công tác giáo dục lý luận chính trị trong tình hình mới, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI của Đảng nêu rõ: “*Tiếp tục đổi mới nội dung, phương thức, nâng cao hơn nữa tinh thần chiến đấu, tinh thần phục, hiệu quả của công tác tư tưởng, tuyên truyền học tập chủ nghĩa Mác – Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước... Đổi*

mới, nâng cao chất lượng công tác giáo dục lý luận chính trị, giáo dục công dân trong hệ thống các trường chính trị, các trường thuộc hệ thống giáo dục quốc dân. Mỗi cán bộ, đảng viên phải học tập, nâng cao trình độ lý luận chính trị” [4, tr.256].

Giáo dục là lĩnh vực luôn được Đảng, Nhà nước đặc biệt quan tâm, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng diễn ra trong bối cảnh đất nước đang chờ đợi sự thay đổi mang tính đột phá về chủ trương phát triển kinh tế - xã hội của Đảng trong đó có lĩnh vực giáo dục. Trong bối cảnh đó, Đại hội XII đã tiếp tục khẳng định: “*Giáo dục là quốc sách hàng đầu*”, phương hướng phát triển giáo dục Việt Nam phải: “*Chuyển mạnh quá trình giáo dục chủ yếu từ trang bị kiến thức sang phát triển toàn diện năng lực và phẩm chất người học; học đi đôi với hành, lý thuyết gắn với thực tiễn*” [1, tr.114]. Đối với lĩnh vực giáo dục lý luận chính trị, Đại hội cũng xác định rõ trong thời gian tới cần: “*Đẩy mạnh tuyên truyền, học tập chủ nghĩa Mác – Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước phù hợp với từng đối tượng theo hướng cụ thể, thiết thực, hiệu quả*” [1, tr.200]. Những quan điểm trên của Đảng là cơ sở quan trọng cho các đơn vị có liên quan, trong đó có các trường đại học xây dựng chương trình, kế hoạch nhằm đổi mới phương pháp, nâng cao chất lượng, hiệu quả dạy và học các môn Lý luận chính trị theo chủ trương đổi mới giáo dục và nâng cao chất lượng giáo dục lý luận chính trị được Đại hội XII của Đảng nêu ra.

Trong những năm qua, việc giảng dạy Lý luận chính trị trong hệ thống các trường

đại học đã đạt được nhiều kết quả quan trọng. Phần lớn công tác giáo dục lý luận chính trị cho sinh viên được thực hiện qua các hoạt động sinh hoạt đoàn, hội và đặc biệt qua việc tổ chức đào tạo các môn học (học phần). Những nguyên lý cơ bản của Chủ nghĩa Mác – Lê-nin, Tư tưởng Hồ Chí Minh, Đường lối cách mạng của Đảng Cộng sản Việt Nam. Chương trình đào tạo các môn Lý luận chính trị cũng thường xuyên được cập nhật những kiến thức mới, phù hợp với thực tiễn phát triển của đất nước. Bên cạnh những kết quả quan trọng đạt được, việc triển khai thực hiện chương trình các môn Lý luận chính trị ở các trường đại học cũng cần có sự điều chỉnh cho phù hợp với thực tiễn phát triển trong tình hình mới. Trong bối cảnh đó, ngày 19 tháng 7 năm 2019, Bộ trưởng Bộ Giáo dục & Đào tạo ban hành Công văn số 3056/BGDĐT-GDDH về việc hướng dẫn thực hiện chương trình, giáo trình các môn Lý luận chính trị. Theo hướng dẫn của công văn 3056, hiện nay chương trình giảng dạy các môn Lý luận chính trị tại các trường đại học cho hệ không chuyên ngành Lý luận chính trị và chuyên ngành Lý luận chính trị bao gồm: Triết học Mác – Lê-nin, Kinh tế Chính trị học Mác – Lê-nin, Chủ nghĩa xã hội khoa học, Tư tưởng Hồ Chí Minh và Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam. Sự thay đổi trong cấu trúc môn học, một phần nội dung chương trình môn học theo hướng thiết thực, hiện đại phù hợp với xu thế phát triển là một trong những điểm nổi bật trong tổ chức giảng dạy, học tập các môn Lý luận chính trị ở các trường đại học từ năm 2019.

Trong bối cảnh chương trình các môn Lý luận chính trị đã có những thay đổi, nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả việc dạy và học các môn Lý luận chính trị trong các trường đại học hiện nay, vấn đề quan trọng hàng đầu là đổi mới phương pháp giảng dạy theo tinh thần Nghị quyết Hội nghị Trung ương 8 khóa XI về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, Nghị quyết số 29-NQ-TW ngày 04-11-2013: “Tiếp tục đổi mới mạnh mẽ phương pháp dạy và học theo hướng hiện đại; phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo và vận dụng kiến thức, kỹ năng của người học; khắc phục lối truyền thụ áp đặt một chiều, ghi nhớ máy móc. Tập trung dạy cách học, cách nghĩ, khuyến khích tự học, tạo cơ sở để người học tự cập nhật và đổi mới tri thức, kỹ năng, phát triển năng lực. Chuyển từ học chủ yếu trên lớp sang tổ chức hình thức học tập đa dạng, chú ý các hoạt động xã hội, ngoại khóa, nghiên cứu khoa học. Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin và truyền thông trong dạy và học” [5].

Thực tế cho thấy trong điều kiện hiện nay phương pháp dạy và học phải đảm bảo phát triển toàn diện năng lực, phẩm chất người học. Đặc biệt đối với sinh viên đại học trong bối cảnh tri thức của nhân loại tăng lên nhanh chóng, việc thực hiện giáo dục nói chung và giáo dục lý luận chính trị theo lối truyền thụ một chiều đã không còn đáp ứng được yêu cầu của sự phát triển. Các môn lý luận chính trị phải góp phần quan trọng trong việc phát triển năng lực tự học, tự làm giàu tri thức, phát huy khả năng tư duy độc lập, năng lực sáng tạo của người học. Trong thời gian qua, đội ngũ giảng viên giảng dạy các bộ môn lý luận

chính trị của các trường đại học đã cố gắng nghiên cứu, tìm tòi, đổi mới phương pháp dạy các môn khoa học Mác – Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh và đã đạt những kết quả bước đầu. Tuy nhiên, phương pháp giảng dạy thuyết trình truyền thống chưa đáp ứng được yêu cầu của việc dạy và học, giảng viên chưa có phương pháp giảng dạy phù hợp, hấp dẫn, lôi cuốn, tạo hứng thú cho sinh viên. Việc áp dụng công nghệ thông tin trong giảng dạy các môn Lý luận chính trị mà cụ thể là việc sử dụng bài giảng điện tử trong thời gian qua phần nào tác động tích cực tới người học, giúp giờ học sinh động, hấp dẫn hơn. Tuy nhiên cần phải phân biệt rõ giữa phương tiện hiện đại phục vụ cho giảng dạy với phương pháp giảng dạy hiện đại. Thực tế cho thấy, những phương tiện hiện đại chỉ là những yếu tố tham gia, hỗ trợ quá trình giảng dạy nhằm nâng cao hiệu quả việc dạy và học. Bởi vậy không nên đồng nhất đổi mới phương pháp giảng dạy là phải gắn với sử dụng bài giảng điện tử. Đặc biệt đối với các môn Lý luận chính trị là những môn học đòi hỏi khả năng lập luận, lý giải nhưng vấn đề lịch sử, xã hội thì vai trò của người thầy không chỉ là người truyền thụ kiến thức hay hướng dẫn các em tự tìm kiến thức cho mình mà còn là người truyền cảm hứng, tác động vào tâm tư, tình cảm của sinh viên nhằm bồi đắp thêm tình yêu quê hương, đất nước, làm giàu thêm sức sống trong tâm hồn từ đó phát huy phẩm chất trách nhiệm, nhân ái và tinh thần phấn đấu vì lý tưởng sống cao đẹp.

Thực tế đã chứng minh, không thể có phương pháp nào tối ưu cho mọi môn học và mọi đối tượng người học. Vì vậy, việc

đổi mới phương pháp giảng dạy các môn Lý luận chính trị trước hết cần có một số điều kiện sau:

Một, người thầy phải có tâm và có tài. Tâm ở đây chính là tinh thần trách nhiệm, lòng yêu nghề, chính tinh cảm, lòng nhiệt huyết của người thầy giữ vị trí quan trọng trong việc truyền cảm hứng cho học trò trong các giờ học. Điều này góp phần lý giải tại sao cùng nội dung bài học nhưng thái độ của sinh viên đối với mỗi giờ học của mỗi giảng viên là khác nhau. Tài ở đây là người thầy có kiến thức chuyên môn tốt, khả năng tổ chức lớp học tốt. Chỉ khi người thầy có kiến thức chuyên môn đủ sâu, rộng đồng thời am hiểu thực tiễn đời sống xã hội mới có thể thiết kế bài giảng đảm bảo tính lô-gíc, diễn đạt và lập luận chặt chẽ từ đó có thể chủ động và tự tin trong giờ giảng của mình. Một người thầy có tâm, có tầm luôn tạo được sức thu hút và lan tỏa cảm hứng cho người học tự vui với giờ học, môn học và hứng thú tìm hiểu tri thức lý luận chính trị.

Hai, đảm bảo tốt điều kiện cơ sở vật chất, kỹ thuật phục vụ quá trình dạy và học. Để thực hiện tốt phương pháp dạy học phát huy được tư duy sáng tạo, năng lực tự đào tạo của người học đối với các môn Lý luận chính trị cần phải có đầy đủ giáo trình, tài liệu tham khảo phục vụ sinh viên nghiên cứu trước khi lên lớp. Đặc biệt trong việc tổ chức làm việc nhóm, thuyết trình thì việc cung cấp đầy đủ tài liệu tham khảo cho sinh viên một cách thuận tiện là một trong những nhân tố đảm bảo sự thành công của giờ học. Việc đảm bảo các yếu tố kỹ thuật hỗ trợ như âm thanh, máy chiếu,... cần được thực hiện kịp thời, có chất lượng. Cần

thiết kế sĩ số lớp học phù hợp để có thể áp dụng phương pháp dạy học mới. Thực tế cho thấy lớp học các môn Lý luận chính trị thường có sĩ số đông gây khó khăn rất lớn cho giảng viên cũng như sinh viên thực hiện việc áp dụng phương pháp thuyết trình, thảo luận nhóm.

Ba, cần gắn lý thuyết với thực hành trong công tác dạy và học. Đối với các môn Lý luận chính trị, việc tổ chức và hướng dẫn người học tự tìm tri thức là việc làm quan trọng, tuy nhiên cần gắn việc trang bị tri thức với hiện thực cuộc sống. Trong đó, cần thiết tổ chức các hoạt động tham quan thực tế như: tham quan học tập tại bảo tàng, các di tích, danh thắng, các đơn vị sản xuất kinh doanh, xem phim tư liệu... là cần thiết để người học sử dụng tri thức mình có được trên giảng đường lý giải những vấn đề của hiện thực, có như vậy công tác dạy và học mới đạt được kết quả cao. Chính những hoạt động thực hành, ngoại khoá như vậy góp phần rất lớn bồi đắp tâm tư, tình cảm cho người học, đồng thời kích thích người học tiếp tục khám phá tri thức mới bổ sung cho bài học trên giảng đường.

Bốn, đổi mới phương pháp giảng dạy cần gắn chặt giữa truyền thống và hiện đại. Chúng ta đều biết, không có phương pháp nào được coi là vạn năng, chính vì thế cần phải sử dụng một cách tổng hợp, linh hoạt các phương pháp giảng dạy cho phù hợp với mục tiêu, đặc điểm từng đơn vị kiến thức môn học cũng như đối tượng người học. Đối với các môn Lý luận chính trị, phương pháp thuyết trình truyền thống cần được sử dụng hiệu quả hơn bằng việc kết hợp các phương pháp khác như nêu vấn đề, thảo luận nhóm. Đồng thời sự dụng hiệu

quả các công cụ hỗ trợ như máy chiếu trong việc minh họa phim ảnh, bảng biểu để làm rõ hơn nội dung bài học cũng như tạo hứng thú cho người học. Cần thiết phải chấm dứt hình thức đọc chép thuần túy, bằng sự kết hợp linh hoạt các phương pháp trong từng nội dung môn học nhằm tổ chức, hướng dẫn người học tự tìm kiếm tri thức cho mình đồng thời sử dụng tri thức ấy để kiến giải những vấn đề thực tiễn đặt ra.

Năm, đổi mới phương pháp giảng dạy phải gắn với đổi mới phương pháp học của sinh viên. Hệ thống tri thức về các môn Lý luận chính trị mang tính lý luận, trừu tượng và tinh khái quát cao, vì vậy việc chuẩn bị bài trước của sinh viên là yếu tố quan trọng giúp sinh viên dễ dàng chiếm lĩnh tri thức và đạt được mục tiêu môn học. Trong điều kiện hiện nay, việc giao cho nhóm sinh viên những chủ đề để tìm hiểu và thuyết trình trước lớp vừa phát huy tính chủ động của người học đồng thời góp phần rèn luyện kỹ năng thuyết trình cho sinh viên. Người dạy cần đầu tư để thiết kế hệ thống vấn đề mang tính trọng tâm góp phần làm rõ nội dung bài học. Việc khuyến khích tạo điều kiện cho người học tranh luận sẽ làm người học thích thú hơn và phát huy tốt hơn năng lực của mỗi cá nhân. Cần kết hợp hài hòa các phương pháp dạy học như: nêu vấn đề, thảo luận nhóm, thuyết trình, sắm vai... với các vấn đề cụ thể do giảng viên đưa ra nhằm phát huy khả năng giải quyết vấn đề của sinh viên. Đồng thời sinh viên cũng cần có kỹ năng phản biện, nhận xét tri thức môn học với thực tiễn cuộc sống nhằm tăng hiểu biết, khả năng vận dụng tri thức lý luận chính trị để lý giải các hiện tượng diễn ra trong đời sống xã hội.

Đối với người học, cần đầu tư thời gian và công sức một cách nghiêm túc để hoàn thành yêu cầu của giảng viên với mỗi nhiệm vụ học tập, thông qua đó khẳng định được khả năng tự học của bản thân, tránh tình trạng chuẩn bị một cách đối phó, thụ động. Việc tự học, tự nghiên cứu của sinh viên đại học là rất cần thiết, tuy nhiên sinh viên tự học không có nghĩa là tự mò mẫm mà dưới sự hướng dẫn của giảng viên. Giảng viên cần dành những giờ tư vấn học tập trong tuần để định hướng, trao đổi, giải đáp thắc mắc của sinh viên trong quá trình tự học của mình, đồng thời sinh viên có trách nhiệm báo cáo tiến độ thực hiện công việc do giảng viên yêu cầu... Phương pháp giảng dạy phù hợp sẽ góp phần tạo hứng thú cho sinh viên tham gia môn học, nhưng ý thức trách nhiệm của sinh viên đối với môn học cũng như với bản thân và xã hội góp phần quyết định không nhỏ tới hiệu quả của công tác dạy và học.

Sáu, đổi mới công tác kiểm tra đánh giá. Nội dung chương trình đã có những thay đổi, cùng với đó là sự thay đổi từ hướng tiếp cận dạy học nội dung, dạy học theo hướng trang bị tri thức sang việc dạy học nhằm phát triển phẩm chất và năng lực của người học đòi hỏi cần phải thay đổi toàn diện hình thức, phương pháp kiểm tra đánh giá đối với các môn Lý luận chính trị. Đổi mới phương pháp giảng dạy các môn lý luận chính trị hiện nay cần gắn liền với đổi mới phương pháp kiểm tra đánh giá người học đặc biệt trong điều kiện đào tạo theo hệ thống tín chỉ. Việc kiểm tra đánh giá người học phải đảm bảo tính khách quan, công bằng, phản ánh được kết quả của quá trình thực học. Trong điều kiện

hiện nay, cần thiết phải quan tâm tới việc đánh giá sinh viên *thường xuyên* trong quá trình học bằng nhiều hình thức như: thuyết trình nhóm, làm bài kiểm tra, cũng như đánh giá sinh viên thông qua thái độ tích cực trên lớp học. Việc ra đề thi kết thúc môn học cần thực hiện theo hướng mở nhằm đánh giá được kỹ năng giải quyết vấn đề của sinh viên hơn là việc ghi nhớ kiến thức một cách thuần túy, máy móc.

Việc đổi mới phương pháp giảng dạy đối với các môn lý luận chính trị hiện nay mục đích nhằm khơi gợi và phát huy tính tích cực, tự giác của sinh viên trong quá trình học tập, nâng cao năng lực, phương pháp tự học, đồng thời bồi dưỡng, phát triển năng lực phân tích giải quyết các vấn đề thực tiễn chính trị - xã hội đặt ra và tạo hứng thú cho sinh viên khi học tập các môn Lý luận chính trị. Đổi mới phương pháp giảng dạy cần được thực hiện một cách đồng bộ với việc nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên, kết hợp đổi mới nội dung giáo trình, đổi mới phương pháp kiểm tra đánh giá cũng như cần thiết phải có một điều kiện vật chất đáp ứng được yêu cầu của công tác giảng dạy và học tập. Có như vậy mục đích nâng cao chất lượng, hiệu quả dạy và học các môn lý luận chính trị trong điều kiện hiện nay mới đạt kết quả tốt.

3. KẾT LUẬN

Nâng cao chất lượng giáo dục chính trị tư tưởng cho sinh viên là việc làm cần thiết góp phần xây dựng nguồn nhân lực “vừa hồng, vừa chuyên” đáp ứng yêu cầu sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Nâng cao chất lượng đào tạo các môn lý luận chính trị trong các trường đại

thiết kế sĩ số lớp học phù hợp để có thể áp dụng phương pháp dạy học mới. Thực tế cho thấy lớp học các môn Lý luận chính trị thường có sĩ số đông gây khó khăn rất lớn cho giảng viên cũng như sinh viên thực hiện việc áp dụng phương pháp thuyết trình, thảo luận nhóm.

Ba, cần gắn lý thuyết với thực hành trong công tác dạy và học. Đối với các môn Lý luận chính trị, việc tổ chức và hướng dẫn người học tự tìm tri thức là việc làm quan trọng, tuy nhiên cần gắn việc trang bị tri thức với hiện thực cuộc sống. Trong đó, cần thiết tổ chức các hoạt động tham quan thực tế như: tham quan học tập tại bảo tàng, các di tích, danh thắng, các đơn vị sản xuất kinh doanh, xem phim tư liệu... là cần thiết để người học sử dụng tri thức mình có được trên giảng đường lý giải những vấn đề của hiện thực, có như vậy công tác dạy và học mới đạt được kết quả cao. Chính những hoạt động thực hành, ngoại khoá như vậy góp phần rất lớn bồi đắp tâm tư, tình cảm cho người học, đồng thời kích thích người học tiếp tục khám phá tri thức mới bổ sung cho bài học trên giảng đường.

Bốn, đổi mới phương pháp giảng dạy cần gắn chặt giữa truyền thống và hiện đại. Chúng ta đều biết, không có phương pháp nào được coi là vạn năng, chính vì thế cần phải sử dụng một cách tổng hợp, linh hoạt các phương pháp giảng dạy cho phù hợp với mục tiêu, đặc điểm từng đơn vị kiến thức môn học cũng như đối tượng người học. Đối với các môn Lý luận chính trị, phương pháp thuyết trình truyền thống cần được sử dụng hiệu quả hơn bằng việc kết hợp các phương pháp khác như nêu vấn đề, thảo luận nhóm. Đồng thời sự dung hiệu

quả các công cụ hỗ trợ như máy chiếu trong việc minh hoạ phim ảnh, bảng biểu để làm rõ hơn nội dung bài học cũng như tạo hứng thú cho người học. Cần thiết phải chăm chút hình thức đọc chép thuận tụy, bằng sự kết hợp linh hoạt các phương pháp trong từng nội dung môn học nhằm tổ chức, hướng dẫn người học tự tìm kiếm tri thức cho mình đồng thời sử dụng tri thức ấy để kiến giải những vấn đề thực tiễn đặt ra.

Năm, đổi mới phương pháp giảng dạy phải gắn với đổi mới phương pháp học của sinh viên. Hệ thống tri thức về các môn Lý luận chính trị mang tính lý luận, trừu tượng và tính khái quát cao, vì vậy việc chuẩn bị bài trước của sinh viên là yếu tố quan trọng giúp sinh viên dễ dàng chiếm lĩnh tri thức và đạt được mục tiêu môn học. Trong điều kiện hiện nay, việc giao cho nhóm sinh viên những chủ đề để tìm hiểu và thuyết trình trước lớp vừa phát huy tính chủ động của người học đồng thời góp phần rèn luyện kỹ năng thuyết trình cho sinh viên. Người dạy cần đầu tư để thiết kế hệ thống vấn đề mang tính trọng tâm góp phần làm rõ nội dung bài học. Việc khuyến khích tạo điều kiện cho người học tranh luận sẽ làm người học thích thú hơn và phát huy tốt hơn năng lực của mỗi cá nhân. Cần kết hợp hài hòa các phương pháp dạy học như: nêu vấn đề, thảo luận nhóm, thuyết trình, sắm vai... với các vấn đề cụ thể do giảng viên đưa ra nhằm phát huy khả năng giải quyết vấn đề của sinh viên. Đồng thời sinh viên cũng cần có kỹ năng phản biện, nhận xét tri thức môn học với thực tiễn cuộc sống nhằm tăng hiểu biết, khả năng vận dụng tri thức lý luận chính trị để lý giải các hiện tượng diễn ra trong đời sống xã hội.

Đòi hỏi người học, cần đầu tư thời gian và công sức một cách nghiêm túc để hoàn thành yêu cầu của giảng viên với mỗi nhiệm vụ học tập, thông qua đó khẳng định được khả năng tự học của bản thân, tránh tình trạng chuẩn bị một cách đối phó, thụ động. Việc tự học, tự nghiên cứu của sinh viên đại học là rất cần thiết, tuy nhiên sinh viên tự học không có nghĩa là tự mò mẫm mà dưới sự hướng dẫn của giảng viên. Giảng viên cần dành những giờ tư vấn học tập trong tuần để định hướng, trao đổi, giải đáp thắc mắc của sinh viên trong quá trình tự học của mình, đồng thời sinh viên có trách nhiệm báo cáo tiến độ thực hiện công việc do giảng viên yêu cầu... Phương pháp giảng dạy phù hợp sẽ góp phần tạo hứng thú cho sinh viên tham gia môn học, nhưng ý thức trách nhiệm của sinh viên đối với môn học cũng như với bản thân và xã hội góp phần quyết định không nhỏ tới hiệu quả của công tác dạy và học.

Sáu. Đổi mới công tác kiểm tra đánh giá. Nội dung chương trình đã có những thay đổi, cùng với đó là sự thay đổi từ hướng tiếp cận dạy học nội dung, dạy học theo hướng trang bị tri thức sang việc dạy học nhằm phát triển phẩm chất và năng lực của người học đòi hỏi cần phải thay đổi toàn diện hình thức, phương pháp kiểm tra đánh giá đối với các môn Lý luận chính trị. Đổi mới phương pháp giảng dạy các môn lý luận chính trị hiện nay cần gắn liền với đổi mới phương pháp kiểm tra đánh giá người học đặc biệt trong điều kiện đào tạo theo hệ thống tín chỉ. Việc kiểm tra đánh giá người học phải đảm bảo tính khách quan, công bằng, phản ánh được kết quả của quá trình thực học. Trong điều kiện

hiện nay, cần thiết phải quan tâm tới việc đánh giá sinh viên *thường xuyên* trong quá trình học bằng nhiều hình thức như: thuyết trình nhóm, làm bài kiểm tra, cũng như đánh giá sinh viên thông qua thái độ tích cực trên lớp học. Việc ra đề thi kết thúc môn học cần thực hiện theo hướng mở nhằm đánh giá được kỹ năng giải quyết vấn đề của sinh viên hơn là việc ghi nhớ kiến thức một cách thuần túy, máy móc.

Việc đổi mới phương pháp giảng dạy đối với các môn lý luận chính trị hiện nay mục đích nhằm khơi gợi và phát huy tính tích cực, tự giác của sinh viên trong quá trình học tập, nâng cao năng lực, phương pháp tự học, đồng thời bồi dưỡng, phát triển năng lực phân tích giải quyết các vấn đề thực tiễn chính trị - xã hội đặt ra và tạo hứng thú cho sinh viên khi học tập các môn Lý luận chính trị. Đổi mới phương pháp giảng dạy cần được thực hiện một cách đồng bộ với việc nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên, kết hợp đổi mới nội dung giáo trình, đổi mới phương pháp kiểm tra đánh giá cũng như cần thiết phải có một điều kiện vật chất đáp ứng được yêu cầu của công tác giảng dạy và học tập. Có như vậy mục đích nâng cao chất lượng, hiệu quả dạy và học các môn lý luận chính trị trong điều kiện hiện nay mới đạt kết quả tốt.

3. KẾT LUẬN

Nâng cao chất lượng giáo dục chính trị tư tưởng cho sinh viên là việc làm cần thiết góp phần xây dựng nguồn nhân lực "vừa hồng, vừa chuyên" đáp ứng yêu cầu sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Nâng cao chất lượng đào tạo các môn lý luận chính trị trong các trường đại

học được Đảng và Nhà nước quan tâm sâu sắc. Công tác đào tạo các môn Lý luận chính trị trong các trường đại học thời gian qua đạt những kết quả nhất định góp phần nâng cao ý thức chính trị cho sinh viên góp phần hình thành nhân cách con người Việt Nam mới trong bối cảnh hội nhập quốc tế. Bên cạnh đó vẫn còn những hạn chế trong công tác đào tạo, giáo dục lý luận chính trị trong các trường đại học.

Trong bối cảnh Đảng, Nhà nước và ngành giáo dục đang quyết tâm thực hiện chủ trương đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục Việt Nam, quán triệt thực hiện Nghị quyết Đại hội XII của Đảng về đổi mới giáo dục trong đó có giáo dục các môn lý luận chính trị là việc làm cần thiết của mỗi đơn vị đào tạo. Quán triệt thực hiện chủ trương đổi mới giáo dục nói chung và giáo

dục lý luận chính trị nói riêng của Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng, các trường đại học cần có những giải pháp thiết thực nhằm thực hiện chủ trương đổi mới, nâng cao chất lượng dạy và học các môn Lý luận chính trị trong nhà trường. Một trong những giải pháp quan trọng nhằm nâng cao chất lượng đào tạo các môn Lý luận chính trị ở các trường đại học là đẩy mạnh đổi mới phương pháp dạy và học các môn Lý luận chính trị theo hướng phát triển phẩm chất năng lực của người học. Đổi mới phương pháp giảng dạy các môn lý luận chính trị cần đặt trong tổng thể đổi mới toàn diện công tác tổ chức đào tạo trên cơ sở những điều kiện vật chất cần thiết và đội ngũ nhà giáo đáp ứng yêu cầu của sự đổi mới.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*.
- [2] Đảng cộng sản Việt Nam (2002), *Nghị quyết Trung ương 5 khóa IX*.
- [3] Đảng cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X*.
- [4] Đảng cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*.
- [5] Đảng cộng sản Việt Nam (2013), *Nghị quyết Hội nghị Trung ương 8 khóa XI*.

Ngày nhận bài: 10-10-2019. Ngày biên tập xong: 15-11-2019. Duyệt đăng: 29-11-2019

THẸ TẺ VIẾT VÀ GỬI BÀI CỦA TẠP CHÍ KHOA HỌC ĐẠI HỌC VĂN LANG

1. Yêu cầu chung

Nội dung bài viết phù hợp với chủ trương, đường lối của Đảng, pháp luật của nhà nước nhằm phục vụ công cuộc xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam và đời mới căn bản, toàn diện giáo dục nước nhà:

Bài báo là công trình khoa học của chính tác giả:

Bài báo gửi đăng trên Tạp chí phải là bài viết chưa được công bố trên các tạp chí có mã số ISSN trong và ngoài nước. Tác giả không được gửi đăng bài viết trên các tạp chí khác cho đến khi có quyết định xét duyệt của Ban biên tập:

Bài báo chỉ được đăng khi người phản biện nhận xét về chất lượng bài báo đồng ý cho đăng:

Bản quyền: Tác giả đồng ý trao bản quyền bài viết (bao gồm cả phần tóm tắt: tiếng Việt và tiếng Anh) cho Ban biên tập Tạp chí:

Tựa đề bài báo phải nói lên được nội dung chính của bài viết, không quá 20 từ.

Tác giả phải chịu hoàn toàn trách nhiệm về nội dung bài viết (trích dẫn nguồn, số liệu điều tra, khảo sát...).

Ban biên tập có quyền sửa chữa, rút ngắn bài theo yêu cầu của Tạp chí.

Cuối bài cần ghi rõ họ tên, chức danh khoa học, học vị, tên cơ quan và địa chỉ, điện thoại, email và có chữ ký của tác giả.

2. Hình thức

Bài báo được trình bày trên giấy A4, Times New Roman, có độ dài tối thiểu 4.000 – 5000 từ, tên bài viết không quá 20 từ, tóm tắt không quá 300 từ, được viết bằng tiếng Việt và tiếng anh; từ khóa 3 – 5 từ:

Nội dung bài viết gồm 4 phần: Giới thiệu (mở đầu, đặt vấn đề), giải quyết vấn đề nghiên cứu, kết luận, tài liệu tham khảo (sắp xếp theo thứ tự a, b, c có đường dẫn cụ thể, số thứ tự đặt trong ngoặc vuông).

Bài viết cần phải chia thành các tiêu mục được đánh số theo thứ tự: 1.2; 1.1, 1.2; 1.1.1, 1.1.2. Tên tiêu mục cần ngắn gọn, không có chấm câu;

Nguồn của trích dẫn được đặt trong ngoặc vuông, số đầu là số thứ tự tài liệu tham khảo, tiếp theo là số trang. Ví dụ: "... [1, tr.17].

Địa chỉ liên hệ, gửi bài: Ban biên tập Tạp chí Khoa học Đại học Văn Lang

Số 45 Nguyễn Khắc Nhu, phường Cô Giang, Quận 1, Tp. Hồ Chí Minh

Điện thoại: (028).710.99.216 – Hotline: 0983.923.410

Email: tapchi@vanlanguni.edu.vn

BAN BIÊN TẬP

Tạp chí Khoa học Đại học Văn Lang phát hành theo giấy phép xuất bản Báo chí của Bộ Thông tin - Truyền thông, số 547/GP-BTTTT cấp ngày 05/12/2016.

ln 1000 quyển, khổ 19 x 27cm, tại Công ty TNHH in và Bao bì Hưng Phú.

Giá: 25.000đ